

MUONION KUNTA
KÄKINIVAN RANTA-ASEMAKAAVAN MUUTOS

Kaavasta saatu palaute
1.8.2024

Kaavasta saatu palaute

Tähän palauteraporttiin on koottu kaavasta tullut palaute kaavaprosessin aikana. Käkinivan ranta-asemakaavan muutoksen valmisteluaineisto oli nähtävillä **13.7. - 14.8.2022 välisen ajan**. Kaava-aineistosta saatiin kolme lausuntoa ja yksi mielipide.

Palautteen pohjalta laadittiin kaavaehdotus, joka asetettiin nähtäville **13.3.2024–12.4.2024 väliseksi ajaksi**. Kaavaehdotuksesta saatiin kolme lausuntoa.

1. Valmisteluvaiheen palaute

Seuraavassa on esitetty kaavaluonnoksesta saatu palaute sekä niihin annetut vastineet.

Lapin liitto

Lapin liitto toteaa lausunnossaan seuraavaa:

”Kaavaselistusta on hyvä täydentää suunnittelualueita koskevien Tunturi-Lapin maakuntakaavan kaavamerkintöjen osalta Tornion–Muonionjoen luonnonsuojelualuemerkinnällä. Muutoin Lapin liiton virasto toteaa Käkinivan ranta-asemakaava-muutoksen luonnosvaiheen sopeutuvan Tunturi-Lapin maakuntakaavan tavoitteisiin.”

Vastine

Täydennetään kaavaselistusta Tunturi-Lapin maakuntakaavan kaavamerkintöjen osalta.

Lapin ELY-keskus

Lapin ELY-keskus toteaa lausunnossaan seuraavaa:

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

”Kaavaselistusluonnokseen on kirjattu, että kaavoituksessa huomioidaan valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Kaavaselistusluonnoksessa ei kuitenkaan ole tunnistettu, mitkä valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet koskevat tätä kaavamuu-
tosta ja miten kaavamuu-
toksella voidaan tavoitteita edistää (MRL 24 §). Kaavaselistukseen tulee täydentää edellä mainitut tiedot.”

Luontoympäristö

”Kaavaselistusluonnoksessa ei arvioida kaavamuu-
toksen mahdollisia vaikutuksia yksin tai yhteisvaikutuksina muiden toimintojen kanssa Tornionjoen–Muonionjoen Natura 2000 -alueen suojeluperusteisiin. Mikäli Muonion kunta katsoo, että vaikutukset Natura-alueeseen voidaan sulkea pois, eikä uutta Natura-arviointia siksi tarvita, tulee tämä perustella kaavaselistuksessa.”

Lakisäätelisesti rauhoitetun lapinleikin esiintymät ja niitä ympäröivät metsäkorte-
korvet noroineen tulee turvata kaavamerkinnöillä (s-1 tai sl, ympäristöministeriön oppaan mukaisesti) sekä riittäväillä kaavamääräyksillä.

Rakentamiselle kaavassa osoitettavat alueet tulee sijoittaa niin etäälle metsäkortekorvista ja lapinleinikin kasvupaikoista, ettei rakennusaikaisesta tai kiinteistöjen käyttöön liittyvästä kulkemisesta tai tavaroiden varastoinnista aiheudu lapinleinikin kasvupaikkojen vaarantumista.

Rakennettavien kiinteistöjen vedenotto ja jätevesien johtaminen tulee kaavamääräyksiin ohjata niin, ettei lapinleinikin kasvupaikkojen ympäristön vesi- ja ravinnetalous tai kosteusolot muutu vedenoton, puhdistettujen jätevesien tai hulevesien johtamisen seurauksena. Myös kulkureittien, mm. polut, muodostumista näiden metsäkortekorpien alueelle tulee ehkäistä kaavamääräyksiin. Erityisesti venevalkaman (LV) ja sen yhteyteen muodostuvan ajoneuvojen kääntöpaikan määräyksissä tulee turvata metsäkortekorven ja noron sekä niistä riippuvaisen lapinleinikin esiintymän säilyminen tai muuttaa venevalkaman sijaintia.

Jätevedet

Muonion kunnan alueella ei ole voimassa olevia ympäristönsuojelumääräyksiä, joissa määrättäisiin perustasoa ankaramman puhdistusvaatimuksen noudattamisesta pilaantumisen herkillä alueilla. Tämän vuoksi kaavassa tulee antaa riittävät määräykset jätevesien käsittelystä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Hulevedet

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ranta-asemakaavan tulee sisältää vaatimukset hulevesien käsittelystä sellaisessa muodossa, että asianmukaisesta toteutuksesta voidaan varmistua. Vaihtoehtona täsmällisille kaavamääräyksille on yleismerkintä tai ohjeellinen aluevaraus ja kaavamääräyksissä esitetty vaatimus menetelmien mitoituksen ja rakenteiden tarkentamisesta rakennuslupavaiheessa hulevesien hallintasuunnitelman perusteella.

Vastine

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Kaavaselostusta tarkennetaan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden osalta. Selostuksessa tuodaan esille, mitkä valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet koskevat tätä kaavamuutosta ja miten kaavamuutoksella voidaan tavoitteita edistää.

Luontoympäristö

Valmisteluvaiheessa laaditun luontoselvityksen pohjalta kaavakartalle on rajattu arvokkaat luontokohteet. Lapinleinikin esiintymät ja niitä ympäröivät metsäkortekorvet noroineen on turvattu kaavamerkinnöillä sekä riittäväillä kaavamääräyksillä.

Kaavaselostuksen vaikutusten arviointia on täydennetty. Selostuksessa arvioidaan kaavamuutoksen vaikutuksia Tornionjoen–Muonionjoen Natura 2000 -alueen suojeluperusteisiin.

Natura-arvion tarveharkinnan tulosten perusteella todetaan, että hankkeen vaikutukset Tornion - Muonionjoen vesialueen suojeluperusteiden luontotyyppeihin ja saukkoon ovat luonteeltaan pääosin pysyviä, mutta paikallisia ja pienialaisia, ja jäävät merkitykseltään kohtalaisiksi tai vähäisiksi. Suhteutettuna laajaan Natura-alueeseen vaikutukset ovat merkitykseltään vähäisiä. Näin ollen arvion perusteella

Käkiniva ranta-asemakaavan muutoksesta ei voida katsoa aiheuttavan sellaisia vaikutuksia, joita luonnonsuojelulaissa on merkittävillä heikentävillä vaikutuksilla tarkoitettu.

Jätevedet

Kaavamääräyksiä on täydennetty jätevesien käsittely osalta. Kaavamääräyksen mukaan jätevedet on käsiteltävä ympäristönsuojelulain 156 c §:n, valtioneuvoston asetuksen (157/2017) 4 §:n sekä kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti. Tämän lisäksi jätevesijärjestelmät tulee sijoittaa tulvavaara-alueen ulkopuolelle.

Hulevedet

Kaavamääräyksiä on täydennetty hulevesien käsittely osalta. Kaavamääräyksen mukaan rakennusluvan yhteydessä tulee esittää hulevesien hallintasuunnitelma, jossa kuvataan tontilla tehtävän hulevesien hallinnan menetelmät, mitoitus sekä rakenteet.

Tornionlaakson museo

Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan kaavoitettava alue on ajantasaisen tiedon puuttuessa potentiaalista ennestään tuntemattomille arkeologisille kohteille, minkä vuoksi alueella tulee toteuttaa arkeologinen inventointi.

Vastine

Alueelle on laadittu arkeologinen inventointi elokuussa 2022. Maastotöiden yhteydessä alueen keskiosasta tarkastettiin kaksi tervahaudan jäännöstä, jotka oli paikannettu jo vuoden 1995 inventoinnissa ja ovat myös merkitty nykyiseen peruskarttaan. Kohteet ovat historialliseen aikaan ajoittuvia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Inventoinnissa havaittiin lisäksi kalliohakkaus sekä kaksi pystykiveä, joiden ei katsota olevan kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita.

Muinaisjäännöskohteet sijoittuvat kaava-alueen ulkopuolelle, joten niitä ei merkitä kaavakartalle.

Mielipide 1

"Omistamme kiinteistön 498-401-47-9 Käkimänty Jäkälätie 54 Käkinivan ranta-asemakaava alueella. Kulku on tällä hetkellä polkua pitkin n. 40 m meidän parkkipaikalta mäkeä alas mökille. Nyt nuo alkaa jo ikä (69 v ja 70 v) painaa ja tavaroiden kantaminen mökiltä lähdettäessä on aika rasittavaa niin tuli useampi vuosi sitten mieleen että tehtäisiin tie mökin viereen. Tässä on vain yksi pieni pulma kun omalle tontille (parkkipaikalta alas) on niin jyrkkää että siihen sitä ei saa. Kysyin kunnalta vuosia sitten, että voiko tontin viereen kunnan metsämaalle tien tehdä (liitteessä näkyvälle kohdalle), jotta kulku mökille helpottuisi. Joutuisi tekemään pienen kaaroksen kunnan puolelle, jotta nousu loivenee. Tie tehtäisiin luonnon mukaisesti niin että ei jouduta isoja puita kaatamaan. Raivattavat puut ottaisimme polttopuuksi. Tarkoitus on tehdä tiestä henkilöautolla ajettava.

Jaakko Muotka vastasi meille. Valitettavasti tietä ei voi tehdä kaavan vastaisesti tontin ulkopuolelle esittämällemme alueelle. Koska alueella on erityistä ulkoilun ohjaamisaluetta.

Esitän että Käkinivan ranta -asemakaavan muutoksessa merkittäisiin meidän tontille tämä tie liitteen mukaisesti. Tämä helpottaisi meidän mökkeilyä.”

Vastine

Esitetty ajoyhteys merkitään kaavakartalle ohjeellisena katualueena.

2. Ehdotusvaiheen palaute

Lapin liitto

Alueella on voimassa 16.5.2012 lainvoiman saanut Tunturi-Lapin maakuntakaava. Ranta-asemakaava-alue sijoittuu maakuntakaavan maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M 4529). Tornion–Muonionjoki on osoitettu maakuntakaavassa luonnon-suojelualueeksi (SL 4207).

Maakuntakaavassa on annettu myös koko maakuntakaava-aluetta koskevia määräyksiä muun muassa poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytöllisten toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaamisesta, arvokkaiden maisema-alueiden ja luonnonympäristöjen huomioimisesta sekä rannan suuntaisen kulkuyhteyden turvaamisesta.

Lapin liitto on lausunut asemakaavamuutoksen valmisteluaineistosta 14.8.2022.

Lausunto on huomioitu kaavaprosessissa. Lapin liiton virasto toteaa Käkinivan ranta-asemakaavan muutosehdotuksen toteuttavan Tunturi-Lapin maakuntakaavan tavoitteita.

Vastine

Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta muutoksia kaava-aineistoon.

Lapin ELY-keskus

Yleiskaavan sisältövaatimukset

Ranta-asemakaavan alueella ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa. MRL 54 §:n mukaan ”jos asemakaava laaditaan alueelle, jolla ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa, on asemakaavaa laadittaessa soveltuvin osin otettava huomioon myös mitä yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään”. Lapin ELY-keskus toteaa, että kaavaselostuksessa ei ole esitetty miten ranta-asemakaavaa laadittaessa on otettu huomioon mitä yleiskaavan sisältövaatimuksesta säädetään. Lapin ELY-keskus katsoo, että kaavaselostusta tulee tältä osin täydentää.

Vastine

Täydennetään kaavaselostukseen yleiskaavan sisältövaatimukset ja arvioidaan, millä tavalla ne on huomioitu ranta-asemakaavassa.

Maanomistajien tasavertainen kohtelu

Suomen perustuslain 6 §:ssä ilmenevää yhdenvertaisuusperiaatetta on sovellettava myös maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa kaavoituksessa. Periaate edellyttää muun ohella, ettei alueiden omistajia aseteta kaavassa toisistaan poikkeavaan asemaan, ellei siihen kaavan sisältöä koskevat säännökset huomioon ottaen ole maankäytöllisiä perusteita. Maanomistajien tasapuolinen kohtelu ei kuitenkaan edellytä, että kaikille maanomistajille paikallisista olosuhteista, kuten esimerkiksi luonnonolosuhteet ja kulttuuri- ja muut ympäristöolosuhteet, riippumatta annetaan samansuuruinen rakennusoikeus. Maanomistajien erilaiseen kohteluun tulee kuitenkin olla kaavan sisältövaatimuksista johdettavissa olevat hyväksyttävät maankäytölliset perusteet.

Kaavaselostuksen mukaan uutta rakennusoikeutta on kaava-alueelle osoitettu yhteensä 2020 k-m². Ranta-asemakaavan muutoksessa omarantaisiksi laskettavien tonttien määrä lisääntyy voimassa olevaan kaavaan nähden 3 kpl, eli yhteismääräksi tulee 21 kpl. Tämän lisäksi ranta-asemakaavassa on osoitettu uusia rakennuspaikkoja rantavyöhykkeen takana nousevaan rinteeseen yhteensä 13 kpl, jolloin uusien tonttien määrä on ranta-asemakaavassa yhteensä 16 kpl.

Lapin ELY-keskus toteaa, että kaavaselostuksessa ei ole avattu mitoituksen perusteita eikä aineiston perusteella kaavaratkaisu ole perustunut emätilaselvitykseen. Lapin ELY-keskus katsoo, että mitoituksen perusteita tulee täydentää.

Vastine

Täydennetään kaavaselostusta mitoituksen perustelulla. ELY-keskuksen kanssa pidettiin 14.6.2024 erillinen työneuvottelu, jossa käsiteltiin kaavaehdotuksesta tullutta palautetta sekä mitoituksen perusteita.

Kaavaselostukseen on lisätty mitoitustarkastelu, joka perustuu emätilaselvitykseen. Selostuksessa on myös avattu mitoituksen perusteita, kuten kaavassa osoitettujen rakennuspaikkojen lukumäärään vaikuttavia tekijöitä.

Luontoympäristö

Käkinivan ranta-asemakaava-alueelle on tehty vuonna 1999 luontoselvitys. Luontoselvitys on päivitetty 2022 vastaamaan suunniteltua ranta-asemakaavan muutosaluetta. Kaavakartan mukaan todetut arvokkaat luontokohteet on rajattu rakentamisen ulkopuolelle s-1- ja s-2-merkinnöillä. Lapin ELY-keskus katsoo, että selvityksessä esitetyt suositukset on kaavaehdotuksessa otettu riittävällä tavalla huomioon.

Natura-arvion tarveselvityksessä on päädytty johtopäätökseen, että hanke tai suunnitelma joko yksinään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkostoon kuuluvien Tornionjoen ja Muonionjoen vesistöalueen (FI1301912) niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alueet on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon.

Lapin ELY-keskus katsoo, että tarveselvityksessä on riittävällä tarkkuudella otettu huomioon valmisteilla olevan kaavan ja muut ko. Natura-alueeseen kohdistuvien hankkeiden vaikutukset. Lapin ELY-keskus katsoo, että johtopäätökset ovat oikeat

eikä varsinaista luonnonsuojelulain 35 § mukaista Natura-arviointia ole tarpeen laatia.

Vastine

Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta muutoksia kaava-aineistoon.

Tornionlaakson museo

Rakennettu kulttuuriympäristö

Rakennetun kulttuuriympäristön osalta Tornionlaakson museolla ei ole lisättävää kaavamuutoksen valmisteluaineistosta antamaansa lausuntoon.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnittelualueella on suoritettu arkeologinen kulttuuriperintöinventointi vuonna 2022 Heilu Oy:n toimesta. Inventoinnissa paikannettiin kiinteä muinaisjäännös Kä- kiniva (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 10000511649), johon lukeutuu kaksi tervahautaa. Kohde sijaitsee suunnitellun ranta-asemakaavan muutosalueen ulkopuolella. Inventoinnissa löydettiin myös rantakallioon tehty hakkaus Kosken-niskanvaara {1000051195} ja kaksi viisarikiveä, jotka luokiteltiin muiksi koh-teiksi.

Kaavaselostuksessa arkeologinen kulttuuriperintö on huomioitu kappaleessa 3. Selvitys suunnittelualueen oloista - *Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinais-muistot*. Inventoinnin tulokset on tuotu esiin kappaleessa 7. *Aluetta koskevat sel-vitykset - Arkeologinen inventointi*. Arkeologinen kulttuuriperintö on otettu riittä-vällä tavalla huomioon.

Vastine

Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta muutoksia kaava-aineistoon.